

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Civilinės bylos>Teismo sprendimų pripažinimas ir vykdymas>Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą?

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([es](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

ispanų

Puslapį jūs pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Swipe to change

Kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą?

Ispanija

1 Kas yra teismo sprendimų vykdymas civilinėse ir komercinėse bylose?

Apskritai vykdymas civilinėse ir komercinėse bylose reiškia, kad, jei pažeidėjas nevykdo vykdytino sprendimo (pvz., galutinio teismo sprendimo) savanoriškai, ieškovas privalo prašyti teismo užtikrinti kad sprendimas būtų įvykdytas. Pavyzdžiui, siekdamas išieškoti skolą, kurią atsakovas yra įpareigotas sumokėti, tačiau to nepadaro, ieškovas (kreditorius) kreipiasi į teismą dėl vykdymo ir jam leidžiama taikyti išieškojimą areštuojuojant skolininko einamąsias sąskaitas arba nekilnojamąjį turtą, kurį pardavus aukcione ir gavus iš jo pajamas, galima apmokėti skolą kreditoriui.

Vykdytas grindžiamas 1978 m. Ispanijos Konstitucijoje įtvirtintais įgaliojimais, kuriais teisėjams ir teismams pavedama priimti sprendimus ir užtikrinti jų vykdymą (Konstitucijos 117 ir 118 straipsniai). Todėl bylos šalys privalo vykdyti teismo sprendimus ir kitus teismo dokumentus ir bendradarbiauti, kad būtų įvykdytas priimtas sprendimas. Teisėjas turi užtikrinti, kad šie reikalavimai būtų tinkamai įvykdyti.

Teismo sprendimo įvykdymas reiškia, kad jį reikia įvykdyti taip, kaip nurodė teismas, t. y. kad bylą laimėjusi šalis įgyvendintų visas teismo sprendimu nustatytas teises. Ieškovas (toliau – vykdymo prašanti šalis, isp. *ejecutante*) gali prašyti grąžinti pinigų sumą, atlikti tam tikrus veiksmus ar nuo jų susilaikyti arba įgyvendinti pripažintą teisę, įregistruojant ją atitinkamame viešajame registre, atsižvelgiant į tai, kas nurodyta nutartyje.

Vykdytas gali būti galutinis arba laikinas. Pastaruoju atveju ir tam tikromis aplinkybėmis vykdomas dar neįsiteisėjęs teismo sprendimas siekiant, kad kreditorius per tą laiką nepatirtų nuostolių (t. y. kol yra vykdomi ieškinio procedūros etapai dėl tokio sprendimo ir kol dar nepriimtas galutinis teismo sprendimas), nes paprastai bylos nagrinėjimas užtrunka (Civilinio proceso kodekso (isp. *Ley de Enjuiciamiento Civil*) 524–537 straipsniai).

2 Kokia institucija ar institucijos įgaliotos vykdyti šiuos sprendimus?

Ispanijos teisės aktais teismo sprendimų vykdymas pavedamas teisėjams ir teismams pagal teisės aktus ir taisykles, kuriais reglamentuojama jurisdikcija (Ispanijos Konstitucijos 117 straipsnio 3 dalis).

Pagal Konstituciją ir Civilinio proceso kodeksą (2000 m. sausio 7 d. Įstatymas Nr. 1/2000, BOE Nr. 7, 2000 m. sausio 8 d. su pakeitimais), kuriuo reglamentuojamas vykdymo procesas civilinėse bylose, tinkama vykdymo procedūros įgyvendinimo priežiūra pavedama teisėjui (545, 551, 552 straipsniai ir atitinkamos nuostatos). Būtent teisėjas, gavęs vykdymo siekiančios šalies prašymą, pradeda procedūrą priimdamas bendrąjį vykdomąjį dokumentą, kuris bus išduotas peržiūrėjęs vykdomąjį dokumentą. Teisėjas taip pat priima sprendimą, jei atsakovas (toliau – asmuo, teismo sprendimu pripažintas skolininku, isp. *ejecutado*) pareiškia prieštaravimą dėl vykdymo ir pradeda konkrečią prieštaravimo dėl vykdymo procedūrą, kuri aprašyta toliau.

Teismo sekretoriai (isp. *letrados de la administración de justicia*), anksčiau vadinami teismo tarnautojais (isp. *secretarios judiciales*), nustato ir pritaiko konkrečias vykdymo priemones (mokėjimo reikalavimus, asmens, teismo sprendimu pripažino skolininku, turto areštą, išskaitymą iš einamųjų sąskaitų, darbo užmokesčio ir pan.). Kai teisėjas priima bendrąjį vykdomąjį dokumentą, teismo sekretorius vadovauja vykdymo procedūrai ir priima atitinkamus sprendimus, nors kai kuriose bylose šie sprendimai gali būti skundžiami teismui apeliacine tvarka.

3 Kokiomis sąlygomis priimamas vykdomasis dokumentas arba sprendimas?

Apskritai turi būti priimtas galutinis teismo sprendimas arba bet kuris kitas vykdomasis dokumentas, kuriuo remiantis galima užtikrinti vykdymą (išimtyms taikomos tais atvejais, kai sprendimas dar negalutinis, bet vykdytinas, pvz., kai ginčijami sprendimai yra laikinai vykdytini, nes tam tikromis aplinkybėmis tai leidžiama).

Pagal Civilinio proceso kodekso 517 straipsnio nuostatas dėl vykdymo procedūros ir vykdomųjų dokumentų vykdymo prašymas turi būti grindžiamas vykdytinu dokumentu. Vykdytini tik toliau nurodyti dokumentai:

galutinis teismo sprendimas;

arbitražo sprendimai ir tarpininkavimo susitarimai; tarpininkavimo susitarimai turi būti registruojami pagal Įstatymą dėl tarpininkavimo civilinėse ir komercinėse bylose (isp. Ley de Mediación en Asuntos Civiles y Mercantiles);

teismo sprendimai, kuriais patvirtinami teisminiai susitarimai ir byloje pasiekti susitarimai, prireikus pridendant atitinkamus įrodymus, kad būtų matyti atitinkamas jų turinys;

viešieji dokumentai, jei tai yra jų pirmieji egzemplioriai; jei tai yra antrieji egzemplioriai, jie turi būti patvirtinti teismo nutartimi, kurioje nurodomas nuostolių patirsiantis arba nuostolių sukėlęs asmuo, arba jie turi būti išduoti visoms šalims sutikus;

šalių ir profesinei asociacijai priklausančio komercinio tarpininko pasirašyti komercinių susitarimų dokumentai, jei jis patikrino šiuos dokumentus ir jei prie jų pridėdama pažyma, kuria šis tarpininkas patvirtina, kad sutartis atitinka jo registre pateiktus įrašus ir datą;

teisėtai išleisti pareikštiniai arba vardiniai vertybiniai popieriai, rodantys įsipareigojimus, kurių terminas jau suėjo, ir šių vertybinių popierių atkarpos (taip pat apmokėtinos), jei jos atitinka šiuos vertybinius popierius ir jei vertybiniai popieriai atitinka buhalterines knygas.

Protestas dėl vertybinių popierių klastojimo, pateiktas per jų sutapties tikrinimo procesą, jei šie vertybiniai popieriai sutampa, neužkerta kelio priimti vykdymo nutartį, tačiau tai neturi poveikio paskesniai prieštaravimui dėl vykdymo, kurį gali pateikti skolininkas, teigdamas, kad vertybinis popierius yra suklastotas; galiojančios pažymos, kurias išdavė už registrus atsakingos įstaigos ir kuriose pagal įrašus apskaitos dokumentuose nurodomi vertybiniai popieriai, kaip nurodyta Akcijų rinkos įstatyme (isp. Ley del Mercado de Valores), jei kartu su jomis pateikiama vertybinių popierių arba, jei taikytina, jų išleidimą patvirtinančio viešojo dokumento kopija, kai šio dokumento reikalaujama pagal galiojančius teisės aktus.

Pateikus vykdymo prašymą ir įpareigojus jį užtikrinti, pirmesniame punkte nurodytos pažymos nenustoja galioti;

teismo nutartis, kuria nustatoma maksimali suma, kurios galima reikalauti kaip kompensacijos, priimta teisės aktų nustatytais sąlygomis baudžiamojoje byloje, iškeltoje dėl įvykių, kuriems taikomas privalomasis transporto priemonių civilinės atsakomybės draudimas;

kiti procesiniai sprendimai ir dokumentai, kurie yra vykdytini pagal šį ar kitus įstatymus.

3.1 Procedūra

Vykdytas prašymas turi būti pateikiamas pirmosios instancijos teismo (isp. *Tribunal de Primera Instancia*) teisėjui, priėmusiam vykdytiną teismo sprendimą ar nutartį. Tačiau, jei vykdomasis dokumentas nėra teismo sprendimas, t. y. jei jį priėmė ne teismas arba prie teismo veikiantis sekretorius (pvz., kai priimami

vykdytini viešieji dokumentai dalyvaujant notarui), atsižvelgiant į įvairias sąsajas su byla, taikomos specialios taisyklės dėl jurisdikcijos suteikimo teismui. Dažniausiai taikomas priskyrimo kriterijus yra asmens, teismo sprendimu pripažinto skolininku, nuolatinė gyvenamoji vieta. Vykdyto siekianti šalis ir asmuo, teismo sprendimu pripažintas skolininku, turi konsultuotis su baristeriu ir būti atstovaujamas solisitoriaus, išskyrus atvejus, kai vykdomi sprendimai, priimti byloje, kuriose minėtų teisės specialistų dalyvavimas nėra privalomas.

Kalbant apie kitus elementus, tvarka yra reglamentuota Civilinio proceso kodekso 548 straipsnyje ir paskesniuose straipsniuose; reikėtų pažymėti, kad vykdomasis dokumentas išduodamas tik vienos iš šalių prašymu ir yra prašymo formos, kaip nurodyta toliau. Pateikus vykdyto prašymą teismui ir, jeigu yra įvykdytos procesinės taisyklės ir reikalavimai, teismas parengia bendrąjį vykdomąjį dokumentą. Kai teisėjas išduoda vykdomąjį dokumentą, teismo sekretorius priima dekretą, kuriame nurodomos konkrečios vykdyto priemonės, taip pat sekimo ir tyrimo priemonės, susijusios su asmens, kuris teismo sprendimu pripažintas skolininku, turtu, iš kurio galima išieškoti.

Pranešimas apie minėtą vykdomąjį dokumentą ir dekretą, taip pat vykdyto prašymo kopija tuo pat metu įteikiami asmeniui, teismo sprendimu pripažintam skolininku, nors gali būti taikomos tam tikros priemonės, kad kreditorius nepatirtų žalos.

Asmuo, teismo sprendimu pripažintas skolininku, gali prieštarauti vykdyto remdamasis esminiais (pvz., skola sumokėta) arba procedūriniais (pvz., pateiktame dokumente yra klaidų) pagrindais pagal Civilinio proceso kodekso 556 straipsnį ir paskesnius straipsnius. Šiuo atveju pradedama rungimosi principu grindžiama procedūra, kai leidžiama tirti įrodymus, kuri užbaigiama priėmus nutartį, kuria vykdomasis dokumentas patvirtinamas arba pripažįstamas visiškai ar iš dalies negaliojančiu. Šį sprendimą galima skųsti apeliacine tvarka atitinkamam apygardos teismui (isp. *Audiencia Provincial*).

3.2 Pagrindinės sąlygos

Kaip nurodyta pirmiau, vykdyto prašymas turi būti pateiktas atitinkamos šalies prašymu, įtraukiant jį į paduodamą ieškinį. Prie vykdyto prašymo turi būti pridėtas dokumentas, kuriuo grindžiamas vykdyto prašymas, prašyme turi būti nurodoma, kokį vykdyto teismo prašoma nurodyti atlikti, nurodomas asmens, teismo sprendimu pripažinto skolininku, turtas, kuris gali būti areštuotas, sekimo ir tyrimo priemonės, reikalingos skolininko turtui nustatyti, asmuo ar asmenys, kurių atžvilgiu atliekamas vykdyto prašymas, nurodoma jų tapatybė ir aplinkybės. Jei vykdomasis dokumentas yra teismo sekretoriaus priimtas sprendimas arba už vykdyto atsakingo teismo sprendimas, vykdyto prašyme galima prašyti priimti tik vykdomąjį dokumentą, nurodant vykdytiną teismo sprendimą (Civilinio proceso kodekso 549 straipsnis); kitais atvejais vykdyto prašymą reikia pateikti kartu su dokumentais, kuriais grindžiamas vykdyto prašymas (jie išvardyti Civilinio proceso kodekso 550 straipsnyje). Jei vykdyto prašymas atitinka minėtus reikalavimus ir jei vykdyto galima nurodyti atlikti remiantis pateiktu dokumentu, vykdyto nurodo pradėti teismas arba teismo sekretorius, priimdamas dekretą ir nustatydamas (jei išieškoma pinigų suma) pagrindinę išieškotiną sumą, taip pat laikinai nustatytą palūkanų ir išlaidų sumą, kuri vėliau gali būti keičiama, be to, visada būtina nurodyti atitinkamus asmenis ir taikytinas vykdyto priemones.

4 Vykdyto priemonių paskirtis ir pobūdis

4.1 Į kokį turtą gali būti nukreipiamas vykdyto prašymas?

Neatsižvelgiant į tam tikrą toliau nurodytą turtą, kurio negalima areštuoti, visada reikėtų pabrėžti, kad vykdyto priemonės turi būti proporcingos išieškotinai sumai. Todėl, jei išieškoma per didelė suma, teismas gali nurodyti ją sumažinti. Be to, jei nurodytos sumos nepakanka, vykdyto prašanti šalis gali prašyti ją padidinti, pritaikant daugiau vykdyto priemonių ar išplečiant jų taikymo sritį. Jei vykdyto prašanti šalis nežino, koks turtas priklauso asmeniui, teismo sprendimu pripažintam skolininku, teismo galima prašyti atlikti tyrimą. Jį atlieka teismo sekretorius tiesiogiai iš teismo arba pateikdamas prašymus kompetentingoms institucijoms. Tačiau areštui ir išieškojimui iš darbo užmokesčio taikomi tam tikri dydžiai ir kiti apribojimai, nurodyti toliau. Jeigu vykdyto atliekamas pagal įpareigojimą mokėti išlaikymą (jis nustatomas arba byloje dėl išlaikymo tarp giminaičių, arba šeimos byloje dėl vaikų išlaikymo), taikoma išimtis, nes tokiais atvejais vykdyto netaikomi teisės aktuose nustatyti dydžiai; vietoje to teismas nustato sumą, kuri gali būti areštuota.

Kalbant apie turtą, kurio neleidžiama areštuoti, Civilinio proceso kodekso 605 straipsnyje ir paskesniuose straipsniuose nurodyta (žodžius „teismo tarnautojas“ reikėtų suprasti kaip „teismo sekretorius“):

605 straipsnis. Turtas, kuris negali būti areštuotas

Šio turto negalima areštuoti jokiomis aplinkybėmis:

- 1) turto, kuris pripažintas nenusavinamu;
- 2) papildomų teisių, kurių negalima atskirti nuo pagrindinės teisės;
- 3) turto, kuris pats neturi vertės;
- 4) turto, kuris pagal teisės aktų nuostatas aiškiai pripažintas kaip neareštuotinas.

606 straipsnis. Asmens, teismo sprendimu pripažinto skolininku, turtas, kuris negali būti areštuotas

Taip pat negali būti areštuotas toliau išvardytas turtas:

- 1) baldai ir namų ūkio reikmenys, taip pat šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyto, arba jos šeimos narių drabužiai, kurių negalima laikyti pertekliniais. Apskritai tokie dalykai kaip maistas, kuras ir kt., kurie, teismo nuomone, yra būtini, kad asmuo, teismo sprendimu pripažintas skolininku, ir jo išlaikytiniai galėtų gyventi pakankamai oriai;
- 2) knygos ir priemonės, kurių teismo sprendimu pripažintam skolininkui reikia siekiant verstis savo profesija ar amatu, jei jų vertė nėra proporcinga reikalaujamos skolos sumai;
- 3) šventi daiktai ir daiktai, naudojami išpažįstant teisės aktų nustatyta tvarka registruotą tikėjimą;
- 4) sumos, kurios pagal įstatymus aiškiai pripažintos kaip neareštuotinos;
- 5) turtas ir sumos, pripažintos neareštuotinomis pagal Ispanijos ratifikuotas tarptautines sutartis.

607 straipsnis. Darbo užmokesčio ir pensijų areštavimas

1. Negali būti areštuotas atlyginimas, darbo užmokestis, pensijos, atlygiai ar jiems lygiavertės išmokos, mažesni už minimalaus darbo užmokesčio sumą.

Pakeitimas padarytas 2011 m. liepos 1 d. Karališkuoju įstatyminiu dekretu 8/2011 dėl hipotekos turėtojų paramos priemonių, galiojančiu nuo 2011 m. liepos 7 d.:

1 straipsnis. Draudimas areštuoti minimalias šeimos pajamas

„Jei pagal Hipotekos įstatymo (isp. *Ley Hipotecaria*) 129 straipsnio nuostatas kaina, gauta pardavus įkeistą įprastinį būstą, kai vykdomas tokios skolos išieškojimas, yra nepakankama užtikrintai padengti, suma, kuri negali būti areštuojama, kaip nustatyta Civilinio proceso kodekso 607 straipsnio 1 dalyje, bus padidinta 50 proc. ir, be to, dar 30 proc. minimalaus darbo užmokesčio vienam šeimos nariui, negaunančiam stabilų pajamų, atlyginimo ar pensijos, viršijančių minimalų darbo užmokesčių. Šiais tikslais šeima suprantama kaip sutuoktinis ar sugyventinis ir pirmos eilės palikuonys bei palikuonys, kurie gyvena kartu su asmeniu, teismo sprendimu pripažintu skolininku.

Darbo užmokestis, atlyginimas ar pensijos, viršijantys minimalų darbo užmokesčių, ir, kai taikoma, sumos, kurios gaunamos taikant ankstesnėje pastraipoje nustatytą nuostatą, kuria numatoma šeimos apsauga, bus areštuojami pagal minėto įstatymo 607 straipsnio 2 dalyje nustatytą skalę.“

2. Darbo užmokestis, atlyginimas ar pensijos, viršijantys minimalų darbo užmokesčių, gali būti areštuojami pagal šią skalę:

- 1) pirmą papildoma suma – iki dviejų minimaliems darbo užmokesčiams prilygstančios sumos, 30 proc.;
- 2) papildoma suma – iki trimis minimaliems darbo užmokesčiams prilygstančios sumos, 50 proc.;

3) papildoma suma – iki keturiems minimaliems darbo užmokesčiams prilygstančios sumos, 60 proc.;

4) papildoma suma – iki penkiems minimaliems darbo užmokesčiams prilygstančios sumos, 75 proc.;

5) visos kitos sumos, viršijančios pirmiau nurodytą sumą, – 90 proc.

3. Jei šalis, kurios atžvilgiu prašoma užtikrinti vykdymą, gauna daugiau negu vieną darbo užmokestį ar atlyginimą, visi jie sudedami ir neareštuotina suma atskaitoma tik vieną kartą. Sutuoktinių darbo užmokestis, atlyginimas, pensijos, atlygiai ar lygiavertės išmokos sujungiami, išskyrus atvejus, kai sutuoktiniai turi atskiro turto ir teismo tarnautojui pateikiami tai patvirtinantys įrodymai.

4. Jei šalis, kurios atžvilgiu užtikrinti vykdymą, turi išlaikytinių, teismo tarnautojas gali šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodytas procentines dalis sumažinti 10–15 proc.

5. Jei darbo užmokestis, atlyginimas, pensija ar kitos išmokos suvaržomi nuolat ar laikinai atliekant viešojo pobūdžio atskaitymus pagal mokesčių ar socialinės apsaugos teisės aktus, areštuotina suma nustatoma remiantis grynąja suma, kurią asmuo, teismo sprendimu pripažintas skolininku, gavo po šių atskaitymų.

6. Pirmesnės šio straipsnio dalys taikomos profesinės ir komercinės veiklos dirbant savarankiškai pajamoms.

7. Pagal šią nuostatą areštuotas sumas galima pervesti tiesiogiai vykdymo prašančiai šaliai į jos prieš tai nurodytą sąskaitą, jei tam pritaria už arešto vykdymą atsakingas teismo tarnautojas.

Tokiu atveju tiek asmuo ar įstaiga, vykdantys areštą ir paskesnę perdavimą, tiek vykdymo prašanti šalis privalo kas tris mėnesius informuoti teismo tarnautoją apie išsiųstas ir gautas sumas, išskyrus bet kokius reikalavimus, kuriuos gali pateikti šalis, kurios atžvilgiu siekiama vykdymo, – arba todėl, kad tokia šalis mano, jog skola visiškai gražinta ir todėl areštas nebegalioja, arba todėl, kad išieškojimas ir perdavimas atliekamas ne tokia tvarka, kurią nustatė teismo tarnautojas.

Teismo tarnautojo priimta nutartis, kuria leidžiamas tiesioginis perdavimas, gali būti skundžiama paduodant tiesioginį apeliacinį skundą teismui.

Turtas, kuris negali būti areštuotas šio turto negalima areštuoti jokiais aplinkybėmis:

1) turto, kuris pripažintas nenusavinamu;

2) papildomų teisių, kurių negalima atskirti nuo pagrindinės teisės;

3) turto, kuris pats neturi vertės;

4) turto, kuris pagal teisės aktų nuostatas aiškiai pripažintas kaip neareštuotinas.

Asmens, teismo sprendimu pripažinto skolininku, turtas, kuris negali būti areštuotas toliau išvardytas turtas:

1) baldai ir namų ūkio reikmenys, taip pat šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdymo, arba jos šeimos narių drabužiai, kurių negalima laikyti pertekliniais.

Apskritai tokie dalykai kaip maistas, kuras ir kt., kurie, teismo nuomone, yra būtini, kad asmuo, teismo sprendimu pripažintas skolininku, ir jo išlaikytiniai galėtų gyventi pakankamai oriai;

2) knygos ir priemonės, kurių teismo sprendimu pripažintam skolininkui reikia siekiant verstis savo profesija ar amatu, jei jų vertė nėra proporcinga reikalaujamos skolos sumai;

3) šventi daiktai ir daiktai, naudojami išpažįstant teisės aktų nustatyta tvarka registruotą tikėjimą;

4) sumos, kurios pagal įstatymus aiškiai pripažintos kaip neareštuotinos;

5) turtas ir sumos, pripažintos neareštuotinomis pagal Ispanijos ratifikuotas tarptautines sutartis.

Dėl darbo užmokesčio ir pensijų areštavimo Civilinio proceso kodekse nustatyti tokie apribojimai:

1. Negali būti areštuotas atlyginimas, darbo užmokestis, pensija ar jiems lygiavertė išmoka, neviršijanti minimalaus darbo užmokesčio sumos (kurią kasmet nustato vyriausybė).

2. Darbo užmokestis, atlyginimas ar pensijos, viršijantys minimalų darbo užmokestį, gali būti areštuojami pagal toliau nurodytą skalę:

1) pirmą papildoma suma – iki dviem minimaliems darbo užmokesčiams prilygstančios sumos, 30 proc.;

2) papildoma suma – iki trimis minimaliems darbo užmokesčiams prilygstančios sumos, 50 proc.;

3) papildoma suma – iki keturiems minimaliems darbo užmokesčiams prilygstančios sumos, 60 proc.;

4) papildoma suma – iki penkiems minimaliems darbo užmokesčiams prilygstančios sumos, 75 proc.;

5) visos kitos sumos, viršijančios pirmiau nurodytą sumą, – 90 proc.

3. Jei šalis, kurios atžvilgiu prašoma užtikrinti vykdymą, gauna daugiau negu vieną darbo užmokestį ar atlyginimą, visi jie sudedami ir neareštuotina suma atskaitoma tik vieną kartą. Sutuoktinių darbo užmokestis, atlyginimas, pensijos, atlygiai ar lygiavertės išmokos sujungiami, išskyrus atvejus, kai sutuoktiniai turi atskiro turto ir teismo tarnautojui pateikiami tai patvirtinantys įrodymai.

4. Jei darbo užmokestis, atlyginimas, pensija ar kitos išmokos suvaržomi nuolat ar laikinai atliekant viešojo pobūdžio atskaitymus pagal mokesčių ar socialinės apsaugos teisės aktus, areštuotina suma nustatoma remiantis grynąja suma, kurią asmuo, teismo sprendimu pripažintas skolininku, gavo po šių atskaitymų.

5. Jei darbo užmokestis, atlyginimas, pensija ar kitos išmokos suvaržomi nuolat ar laikinai atliekant viešojo pobūdžio atskaitymus pagal mokesčių ar socialinės apsaugos teisės aktus, areštuotina suma nustatoma remiantis grynąja suma, kurią asmuo, teismo sprendimu pripažintas skolininku, gavo po šių atskaitymų.

6. Pirmesnės šio straipsnio dalys taikomos profesinės ir komercinės veiklos dirbant savarankiškai pajamoms.

7. Pagal šią nuostatą areštuotas sumas galima pervesti tiesiogiai vykdymo prašančiai šaliai, į jos prieš tai nurodytą sąskaitą, jei tam pritaria už arešto vykdymą atsakingas teismo tarnautojas.

Tokiu atveju tiek asmuo ar įstaiga, vykdantys areštą ir paskesnę perdavimą, tiek vykdymo prašanti šalis privalo kas tris mėnesius informuoti teismo tarnautoją apie išsiųstas ir gautas sumas, išskyrus bet kokius reikalavimus, kuriuos gali pateikti šalis, kurios atžvilgiu siekiama vykdymo, – arba todėl, kad tokia šalis mano, jog skola visiškai gražinta ir todėl areštas nebegalioja, arba todėl, kad išieškojimas ir perdavimas atliekamas ne tokia tvarka, kurią nustatė teismo tarnautojas.

Teismo tarnautojo priimta nutartis, kuria leidžiamas tiesioginis perdavimas, gali būti skundžiama paduodant tiesioginį apeliacinį skundą teismui.

4.2 Koks yra vykdymo priemonių poveikis?

Jei tai yra nekilnojamas turtas ar kitas turtas, kurį galima registruoti, teismas, siekdamas užtikrinti paskesnę vykdymą, vykdymo prašančios šalies prašymu gali įpareigoti atlikti prevencinio arešto įrašą atitinkamame viešajame registre (paprastai tai yra turto registras, t. y. nekilnojamojo turto registras).

Kitais atvejais gali būti taikomos toliau nurodytos priemonės:

– grynųjų pinigai: konfiskavimas.

– einamosios sąskaitos: blokavimo įsakymas bankui.

– darbo užmokestis: įsakymas mokėtojui sulaikyti sumą.

– palūkanos, pajamos ir įplaukos: mokėjo sulaikoma suma, teismo prižiūrimas administravimas arba sumokėjimas teismui;

– vertybiniai popieriai ir finansinės priemonės: palūkanų sulaukymas prie šaltinio, pranešimas, pateiktas vertybinių popierių biržos arba antrinės rinkos reguliavimo institucijai (jei vertybiniais popieriais prekiaujama viešojoje rinkoje) ir pranešimas, pateiktas juos išleidusiai bendrovei;

– kitas kilnojamasis turtas: konfiskavimas.

Be to, siekiant užtikrinti vykdymą, visi asmenys, taip pat viešieji ir privatieji subjektai privalo bendradarbiauti taikant vykdymo užtikrinimo priemones (jie įspėjami apie tai, kad neįvykdžius šio reikalavimo jiems gali būti skirta bauda arba kita sankcija už nepaklusimą teismo sprendimui). Tai reiškia, kad jie privalo suteikti prašomą informaciją, taikyti atitinkamas užtikrinimo priemones ir perduoti teismui visus turimus dokumentus ir duomenis, netaikant jokių kitų apribojimų nei tie, kurie atsiranda dėl pagrindinių teisių laikymosi arba tam tikrais atvejais – teisės aktuose aiškiai nustatytų apribojimų.

4.3 Koks yra tokių priemonių galiojimo terminas?

Vykdymo priemonių galiojimo trukmė nenustatyta; jos galioja, kol vykdymas užbaigiamas. Taikant šias priemones, vykdymo prašanti šalis privalo prašyti kiekvieno atveju atitinkamo vykdymo. Pavyzdžiui, jei areštuojamas kilnojamas ar nekilnojamas turtas, turi būti prašoma surengti aukcioną. Mokėjimas vykdymo prašančiai šaliai bus atliktas iš pinigų, gautų pardavus turtą aukcione. Visais kitais atvejais, pavyzdžiui, kai nurodoma perduoti turtą vykdymo prašančiai šaliai (pvz., išskeldinimas dėl nuomos mokesčio nesumokėjimo), vykdymo užtikrinimo priemonės bus turto valdymo perdavimas vykdymo prašančiai šaliai, kai sutartį pažeidęs nuomininkas bus išskeldintas iš patalpų.

5 Ar yra galimybė apskųsti sprendimą dėl tokios priemonės skyrimo?

Tačiau asmuo, teismo sprendimu pripažintas skolininku, kai yra informuojamas apie vykdymo užtikrinimą, gali jam prieštarauti. Tokiu atveju rengiama jau minėta prieštaravimo procedūra. Prieštaravimas gali būti pateikiamas dėl esmės arba dėl procedūrinių trūkumų. Prieštaravimo pagrindai skiriasi atsižvelgiant į vykdytiną dokumentą (kaip numatyta Civilinio proceso kodekso 556 straipsnyje ir paskesniuose straipsniuose, atsižvelgiant į tai, ar tai yra procedūrinis teisėjo ar teismo sekretoriaus priimtas sprendimas, arbitražo teismo sprendimas ar tarpininkavimo siekiant taikos metu sudarytas susitarimas; maksimalios baudmės priemonės, kurias nurodyta taikyti baudžiamojoje byloje dėl eismo įvykių; Civilinio proceso kodekso 517 straipsnio 4, 5, 6 ir 7 punktuose nurodyti dokumentai, taip pat kiti vykdytini dokumentai, nurodyti 517 straipsnio 2 dalies 9 punkte. Pertekliniu reikalavimu grindžiami prieštaravimai ir formaliais trūkumais grindžiami prieštaravimai reglamentuoti atitinkamai Civilinio proceso kodekso 558 ir 559 straipsniuose). Reikėtų pažymėti, kad teismas gali būti anksčiau pasinaudojęs kuriuo nors iš šių pagrindų savo iniciatyva (jeigu manoma, kad kuri nors iš vykdomajame dokumente (patvirtintame viešajame dokumente ar pažymoje) esančių sąlygų gali būti nesąžininga, jis privalo veikti savo iniciatyva, išklausyti šalis šiuo klausimu ir priimti nutartį). Šalys gali apskųsti pirmosios instancijos teismo nutartį reaguodamos į prieštaravimo motyvus. Apeliacinį skundą nagrinės atitinkamas apygardos teismas.

6 Ar vykdymo procedūroje taikomi kokie nors apribojimai, visų pirma susiję su skolininko apsauga ir terminalais?

Taigi vykdymo užtikrinimo priemonė, grindžiama teismo sprendimu arba nutartimi, teismo sekretoriaus sprendimu, kuriuo patvirtinama taikos sutartis ar nagrinėjant bylą sudarytas susitarimas, arba arbitražo teismo sprendimu ar tarpininkavimo susitarimu, netenka galios, jei per penkerius metus nuo teismo sprendimo ar nutarties įsiteisėjimo dienos nepaduodamas atitinkamas vykdymo užtikrinimo prašymas (Civilinio proceso kodekso 518 straipsnis).

Be to, prieš pradėdant vykdyti procesinius sprendimus (kai to imasi teisėjas arba teismo sekretorius), arbitražo teismo sprendimus ar tarpininkavimo susitarimus, nustatomas tam tikras laukimo laikotarpis. Šis laikotarpis skirtas tam, kad asmuo, teismo sprendimu pripažintas skolininku, turėtų laiko savanoriškai įvykdyti nutartį, o bylą laimėjusiam asmeniui nereikėtų prašyti užtikrinti jos vykdymą. Todėl 20 dienų nuo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos arba pranešimo apie sprendimą patvirtinti ar pasirašyti susitarimą asmeniui, kuris teismo sprendimu pripažintas skolininku, dienos nereikalaujam užtikrinti, kad būtų vykdomi procesiniai ar arbitražo teismo sprendimai (Civilinio proceso kodekso 548 straipsnis). Galiausiai šis laukimo laikotarpis skirtas tam, kad asmuo, teismo sprendimu pripažintas skolininku, būtų paskatintas savanoriškai įvykdyti teismo sprendimą.

Kaip paaiškinta 4.1 punkte, siekiant apsaugoti skolininką, Civilinio proceso kodekse nustatyta, kad tam tikras turtas negali būti areštuotas, taip pat nustatyti kiekybiniai apribojimai, proporcingi darbo užmokesčio, atlyginimo ar pensijų areštui.

Turto aukcionuose didžiausią kainą pasiūliusiam dalyviui turtas parduodamas už mažiausias sumas proporcingai pagal turto vertę arba skolos sumą. Šios skolininko apsaugos ribos yra didesnės, jei aukcione parduodamas skolininko būstas, kuriame yra jo įprastinė gyvenamoji vieta (Civilinio proceso kodekso 670 ir 671 straipsniai).

Civilinio proceso kodekse taip pat nustatyta, kad paprastai, jei vykdymas nukreipiamas į pagrindinės įsiskolinimo sumos palūkanas ir proceso išlaidas, ši suma negali viršyti 30 proc. pagrindinės sumos (Civilinio proceso kodekso 575 straipsnis).

Jei vykdymas nukreipiamas į įprastinę gyvenamąją vietą, išlaidos, kurių galima reikalauti iš asmens, teismo sprendimu pripažinto skolininku, negali viršyti 5 proc. vykdymo užtikrinimo prašyme nurodytos sumos (Civilinio proceso kodekso 575 straipsnis).

Jei skola išieškoma iš hipoteka įkeisto turto, o skolininko socialinė ir finansinė padėtis labai pažeidžiama, išskeldinimas iš įprastinės gyvenamosios vietos atidedamas.

Pagal Nemokumo įstatymo (isp. *Ley Concursal*) 55–57 straipsnius pavieniai vykdomieji dokumentai negali būti nukreipti į komercines bendroves, kurios paskelbtos bankrutavusiomis, nes tik bankroto bylą nagrinėjantis teisėjas turi išimtinę kompetenciją, susijusią su vykdymo užtikrinimu, nukreiptu į nemokią šalį.

Šis tinklalapis priklauso portalui [Jūsų Europa](#).

Laukiame jūsų [atsiliepimų](#) apie tai, kiek naudinga pateikta informacija.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Paskutinis naujiniimas: 12/10/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.